

Žena koja ima jako težak, specifičan i vrlo delikatan posao. Tamara Martinčević: "Kako rad s mladim prijestupnicima mijenja živote? Nisu nevidljivi, svaka promjena vrijedi truda!"

Kako popraviti sustav za popravljjanje – maloljetni delinkventi između hormona i rešetaka (11)

ANA TENŽERA / Foto: Privatna arhiva – Petak, 27.09.2024, 1:40

Tamara Martinčević, diplomirana defektologinja i socijalna pedagoginja, voditeljica je Odjela tretmana i obrazovanja u Odgojnom zavodu gdje radi čak 23 godine. Rad s maloljetnicima, pogotovo počiniteljima kaznenih djela, nije nimalo lagan posao, no ona se u njemu itekako snašla. Od kud želja za ovim poslom, kojeg obavlja više od dva desetljeća, pitamo je.

„Uvijek sam osjećala potrebu raditi s ljudima. U vrijeme odluke upisa na fakultet upoznala sam se sa smjerom socijalne pedagogije koja mi se činila vrlo interesantnom. Nakon studija mi se ukazala prilika da vježbenički staž provedem u Odgojnom zavodu. Smatram da je upravo rad s ovom populacijom srž djelovanja socijalnih pedagoga. Posao je prepun izazova i čovjek mora biti spreman svoja očekivanja staviti u okvire. To je posao gdje maloljetnika učiš osnovnim egzistencijalnim vještinama, održavanje osobne higijene, higijene prostora, ponašanje za stolom, čišćenja okoliša i slično do promjene interesa, stavova i navika koje će dovesti do stvarne promjene i primjerenog uključivanja u društvo. Odgojitelj mora zasukati rukave, pokazati kako se mete, nekad i kako se drži krpa ili posprema krevet. To nije samo *fini* uredski posao već lepeza dinamičnih aktivnosti kojima autentično namećeš model ponašanja dijametralno suprotan od onoga na što su navikli. Moraš cijeniti svaku pozitivnu promjenu i svaki maloljetnik koji uspije u životu nakon izlaska iz zavoda je vrijedan truda. Ovo je posao koji voliš ili ne voliš – ostaješ ili odlaziš. Ja sam ostala, jer mladi ljudi koji prolaze kroz Zavod su često djeca koja zbog neprikladnih uvjeta odrastanja nisu imala šansu razvijati svoje kapacitete, a svatko je vrijedan truda i svatko ima pravo živjeti dostojanstvo.“, kaže prof. Martinčević.

Recidivizam maloljetnih počinitelja kaznenih djela veliki je problem. Zanima nas njeno iskustvo, koja je lica vidjela po više puta. „Neke službene statistike ovdje ne postoje, ne vodimo ih, vrlo rijetko se dogodi da maloljetnik ponovno dođe na izvršavanje odgojne mjere. U slučaju ako je uvjetno obustavljena odgojna mjera ili ako se radi o maloljetniku koji je prvi puta vrlo mlad došao na izvršavanje odgojne mjere, pa se ponovno dogodila neka situacija i odgovorni procijene da bi ponovni dolazak ovdje odnosno izricanje odgojne mjere donijelo rezultate, onda dođe ponovno, a to je vrlo rijetko.“, no dodaje: „Iz druge institucije – da, u svakom slučaju jedan dio, otprilike trećina maloljetnika koji se nalaze ovdje na izvršavanju odgojne mjere, bila su u nekom prethodnom institucionalnom obliku kazne.“. To pomalo zbunjuje (kako bi Amerikanci rekli: *potejto – potato*) i jednostavno potvrđuje našu pretpostavku da je velik broj ovdje tretiranih maloljetnika već bio u nekom institucionalnom programu.

I nju pitamo koliko je štíćenika iz obitelji koje su ranije već bile pod nadzorom, primjerice Centra za socijalni rad, a koliko ih je postalo predmetom nadzora upravo zbog djeteta. „U najvećem broju slučajeva obitelj je već bila pod nekom vrstom nadzora. Disfunkcionalnost obitelji je često preduvjet za razvoj rizičnog ponašanja kod djece i mladih, i uglavnom dolaze iz takvih obitelji. Provjeravamo jesu li postojale određene psihofizičke smetnje u razvoju, intelektualni status, provjeravamo obiteljsku situaciju u kojoj je maloljetnik odrastao, ili je odrastao u instituciji ili udomiteljskoj obitelji, predškolski odgoj, obrazovni status, postojanje problema ovisnosti, obilježja počinjenog kaznenog djela, prethodni institucionalni tretman, ako ga je bilo, i sve okolnosti koje su dovele do devijantnih oblika ponašanja. Osim toga utvrđujemo i pozitivne snage koje će činiti bazu za pozitivne promjene koje želimo postići, kao što su postojanje uvida u neprihvatljivost vlastitog ponašanja, preuzimanje odgovornosti za počinjena kaznena djela, motiviranost za promjenu, motiviranost za obrazovni proces, kritičnost u odnosu na sredstva ovisnosti, posjedovanje talenata sportskih, likovnih glazbenih i slično, te pozitivno obiteljsko uporište. Na temelju svega navedenog izrađuje se pojedinačni program postupanja na temelju kojeg pratimo napredak maloljetnika.“, objašnjava dugogodišnja djelatnica Zavoda u Turopolju.

Smatram da ADHD nije problem

ADHD i nedostatak razumijevanja od strane školskog sustava gotovo je „potjerao“ dobar dio djece s takvim i sličnim problemima u devijantno ponašanje. I sami ste sigurno sjedili u razredu s djetetom ili više njih koje bi imalo poremećaj koncentracije, koje ne bi moglo pratiti nastavu čak ni onoliko

koliko traje školski sat te bi „izazivalo“; bilo učiteljicu bilo druge kolege. Takve situacije obično bi završavale razgovorom s ravnateljem koji bi se ponavljali, što bi najprije dovelo do izostanka iz škole, jer se djetetu više nije dalo slušati od odraslih jedno te isto i nije uviđalo problem (a kako i bi s, primjerice, 10 godina), te na kraju i najvjerojatnije – došlo bi do isključenja iz škole. Roditelji bi bili (ili u nekim slučajevima čak i ne) obaviješteni o razvoju događaja, no od slučaja do slučaja je ovisilo kako bi se radnja razvijala dalje. Dijete više nije imalo dan obavezno ispunjen obrazovanjem. Uz poremećaj pažnje i hiperaktivnost, javljaju se frustracije uz ispade bijesa, protivljenje, neposlušnost te nasilje. Može doći i do prepreke u uspostavljanju prijateljstva s drugim vršnjacima, loš osjećaj prihvaćenosti u društvu, manjak samopouzdanja, anksioznost... što su sve preduvjeti za ponašanje koje vodi neprihvatljivom ponašanju i životu „na cesti“ na kojoj su se sada, nakon nerazumijevanja škole ili markiranja, našli. Da djeca s problemima dolaze iz problematičnih obitelji govori i podatak da se jedan dio djece s ADHD-om rađa ako je majka tijekom trudnoće pušila, pila alkohol ili uživala droge.

No, profesorica koja radi u Zavodu gotovo 23 godine u ADHD-u ne vidi pitanje i problematiku te kratko komentira: „Kod naše djece koja dolaze, postoje neki s ADHD-om, ali ja to ne bi detektirala kao glavni problem, jer u današnjem školskom sustavu postoje stručnjaci koji se itekako bave ADHD-om i danas je društvo puno osvještenije nego što je bilo prije.“, jedino je što iz nje uspijevamo „izvući“. Ne kažemo, naravno, da se podaci skrivaju i naravno da u jednom zavodu za preodgoj maloljetnika ADHD neće biti glavni problem, no da se običan poremećaj koncentracije detektirao na

vrijeme i da se pomoglo djetetu, dobar dio štíćenika, kako je potvrdila psihijatrijska znanost, ne bi se nalazio tamo gdje su sad – po zavodima, zatvorima, „pod mjerama“...

Pitamo kakvo je njeno mišljenje o „svoje glavoj“ djeci, odnosno. smatra li da se nekom maloljetniku doma i u školi pridavalo više pažnje da možda ne bi završio u zavodu; točnije da je takvo dijete bilo jednostavno drugačije naravi od kolega, imalo baš svoj stav o apsolutno svemu, bez razumijevanja okoline, što je kulminiralo „eksplozijom“ činjenja nečeg kažnjivog iz čistog prkosa. „Ne bih to tako formulirala. No, sigurno je da će roditeljska skrb, praćenje, komunikacija s djetetom, povjerenje u odnosu roditelj - dijete anulirati mogućnost razvijanja rizičnih ponašanja koja bi dovela do počinjenja kaznenog djela. Prkosne faze postoje u razvoju djeteta i one su normalne, ali ako roditelj zna gdje se njegovo dijete kreće, ako ga prati, razgovara s njim, vrlo je mala vjerojatnost da će dijete krenuti krivim putem.“

S obzirom na poduži staž i sve priče koje je čula u desetljećima rada, zanima nas kakav se pristup maloljetnim prijestupnicima do sada pokazao kao najbolji. „Multidisciplinarni i individualizirani pristup - znači maloljetnik pristupa opservaciji raznih stručnjaka koji procjenjuju njegove snage i sposobnosti, isto tako i rizike koji su prisutni. Na temelju tih saznanja izrađuje se pojedinačni program postupanja za tog konkretnog maloljetnika i na tom programu postupanja kroz opće posebne programe radi cijeli niz stručnjaka: socijalni pedagozi, pedagozi, socijalni radnici, psiholozi i profesori.“, odgovara.

Treba im pokazati da nisu nevidljivi

Profesorica Martinčević potvrđuje kako maloljetnici i mlađi punoljetnici poslani u Zavod u većem dijelu dolaze iz disfunkcionalnih obitelji, da neki i nisu odrastali u svojoj obitelji već u raznim ustanovama ili udomiteljskim obiteljima. Mnogi od njih često nisu bili prihvaćeni u društvu vršnjaka, često su bili na margini društva, odgojno zapušteni s osjećajem nepripadanja i nedovoljnog samopoštovanja. U takvim okolnostima u želji za pripadanjem i isticanjem na bilo koji način, često iz gnjeva i otpora manifestiraju neprihvatljiva ponašanja koja u konačnici rezultiraju počinjenjem kaznenih djela.

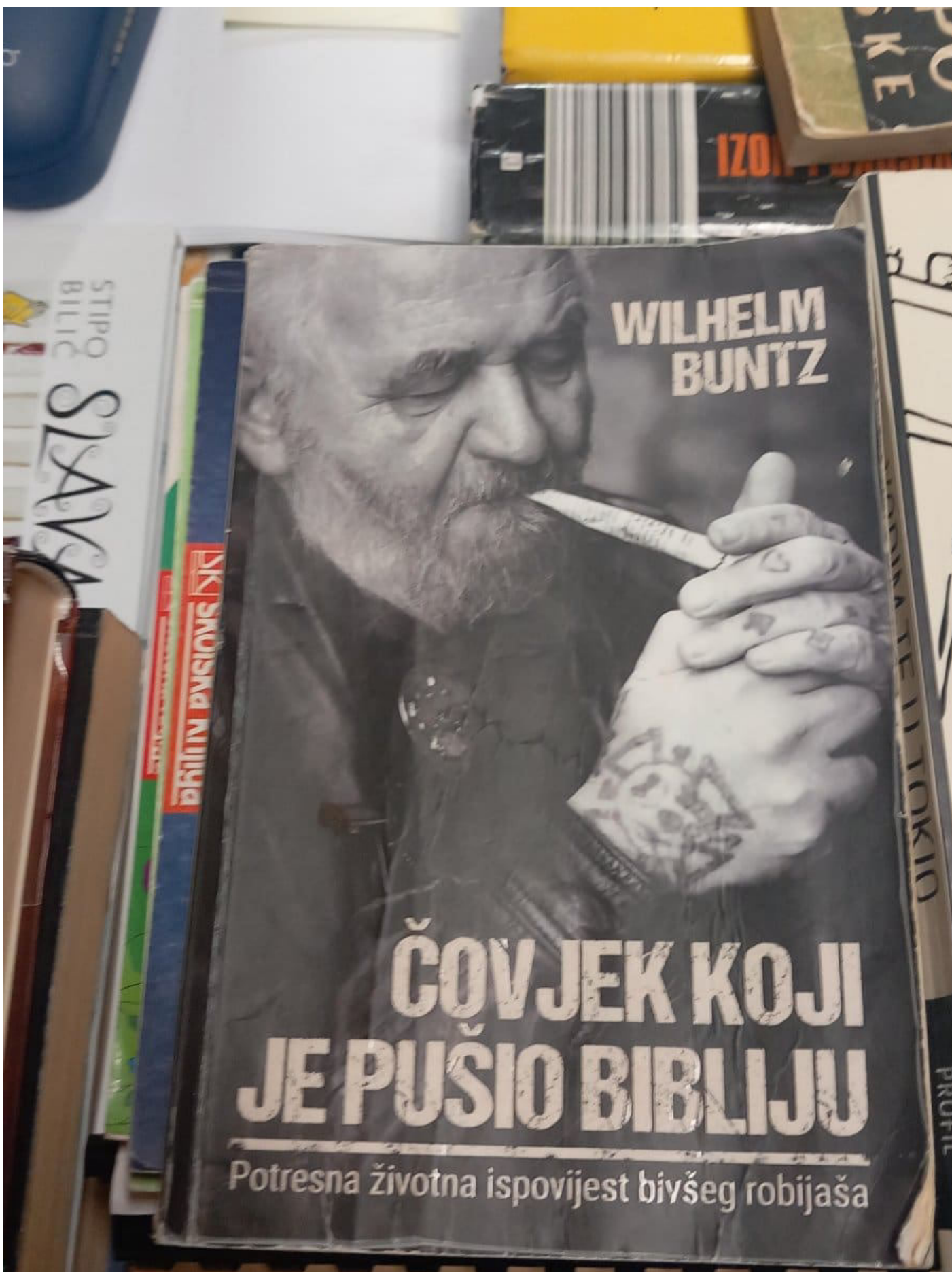
„Ono što je bitno u radu s takvom populacijom je pokazati im da su bitni, da nisu nevidljivi, da ih se uvažava i čuje. Međutim, to uvažavanje ne odnosi se na neprihvatljive oblike ponašanja nego na njih kao osobe. Bitno je odvojiti osobu od ponašanja, što smatram temeljem za rad s osobama s poremećajima u ponašanju. Mnogi od naših maloljetnika nisu iskusili da netko brine o njima, da vodi računa o njihovim potrebama, da postavlja granice i traži odgovornost za počinjeno, ali i da ih pohvali za dobro učinjeno i za svaki najmanji napredak, da ga strpljivo potiče i podrži kada dođe kriza i želja za odustajanjem.“, definira rad za „popravak“ maloljetnika koji su završili u Zavodu u Turopolju i priča nam jednu uspješnu priču „iz davnine“:

„Na samom početku karijere radila sam s maloljetnikom koji je na izvršavanje odgojne mjere došao zbog imovinskog kaznenog djela. Potekao je iz obitelji gdje je otac alkoholičar često bio agresivan prema supruzi i svojoj djeci, često su usred noći znali biti izbačeni na cestu dok se otac ne smiri. Maloljetnik je puno vremena provodio na ulici u društvu asocijalnih osoba s kojima se dobro osjećao i bio prihvaćen. Vrlo rano je počeo eksperimentirati s drogom. Takav stil života ga je doveo do počinjenja kaznenog djela. Na početku odgojne mjere bio je vrlo eksplozivan, naučen da se brani agresijom, pun nepovjerenja u dobronamjernost ljudi, pun negativnih iskustava izvana.“, navodi primjer Martinčević i kaže kako su se kroz razgovore, savjetovanja, zajedničke aktivnosti u skupini polako topila njegova srdžba i obrambeni stav. „Osim toga pokazao je talent u likovnom izražavanju te je puno vremena provodio u izradi raznih radova upotrebljavajući razne tehnike. Kroz boravak u Zavodu postao je motiviran za promjenu. Nakon obustave odgojne mjere često se javljao kao bi rekao da je dobro, da je našao stan i posao, kako pokušava izgraditi život dalje od alkoholiziranog oca i društva s kojim se družio prije dolaska u Zavod.“, priča profesorica o jednom pozitivnom primjeru od prije dvadesetak godina.

Kaže kako „teške priče“ ne djeluju na nju, jer su se tijekom godina razvili obrambeni mehanizmi koji funkcioniraju tako da odvajaju profesionalno od privatnog. U pravilu se ne može u potpunosti distancirati zato što je priroda posla takva da su djelatnici dostupni i van radnog vremena, u slučaju ako postoji potreba za intervencijom. Sustav podrške za one kojima istekne kazna – izlazak na slobodu svakog maloljetnika, vrlo je stresna situacija i treba mu sva podrška koju može dobiti. Kako je upravitelj zavoda u Turopolju, Želimir Franjić već rekao, podrška je u domeni Zavoda za socijalni rad i oni su ti koji osiguravaju određene uvjete pri izlasku maloljetnika iz odgojnog zavoda.

„Ono što je problem je vraćanje u primarnu sredinu iz koje je maloljetni potekao i u kojoj se razvilo njegovo devijantno ponašanje, pa i počinjenje kaznenih djela i u slučaju kad ne dolazi do nekih promjena u primarnoj obitelji, sredini i društvu u kojem se maloljetnik kretao, a to je vrlo često, i to je veliki rizik za vraćanje starim asocijalnim navikama i ponašanju. Ono što mi radimo ovdje je da se od samog početka izvršavanja odgojne mjere usmjeravamo se na kapacitete maloljetnika, njegove pozitivne snage, i osnažujemo ga; učimo ga, razvijamo socijalne vještine, radimo na obrazovanju i radnim navikama kako bi ga u stvari opremili za život u društvu. Također, surađujemo s raznim udrugama civilnog društva koji su naša produžena ruka, i u stvari maloljetnici s njima nakon boravka u Zavodu nastavljaju kontakte vani i oni su im jako dragocjena podrška u ustrajanju u dobrom ponašanju i pozitivnom usmjerenju za dalje.

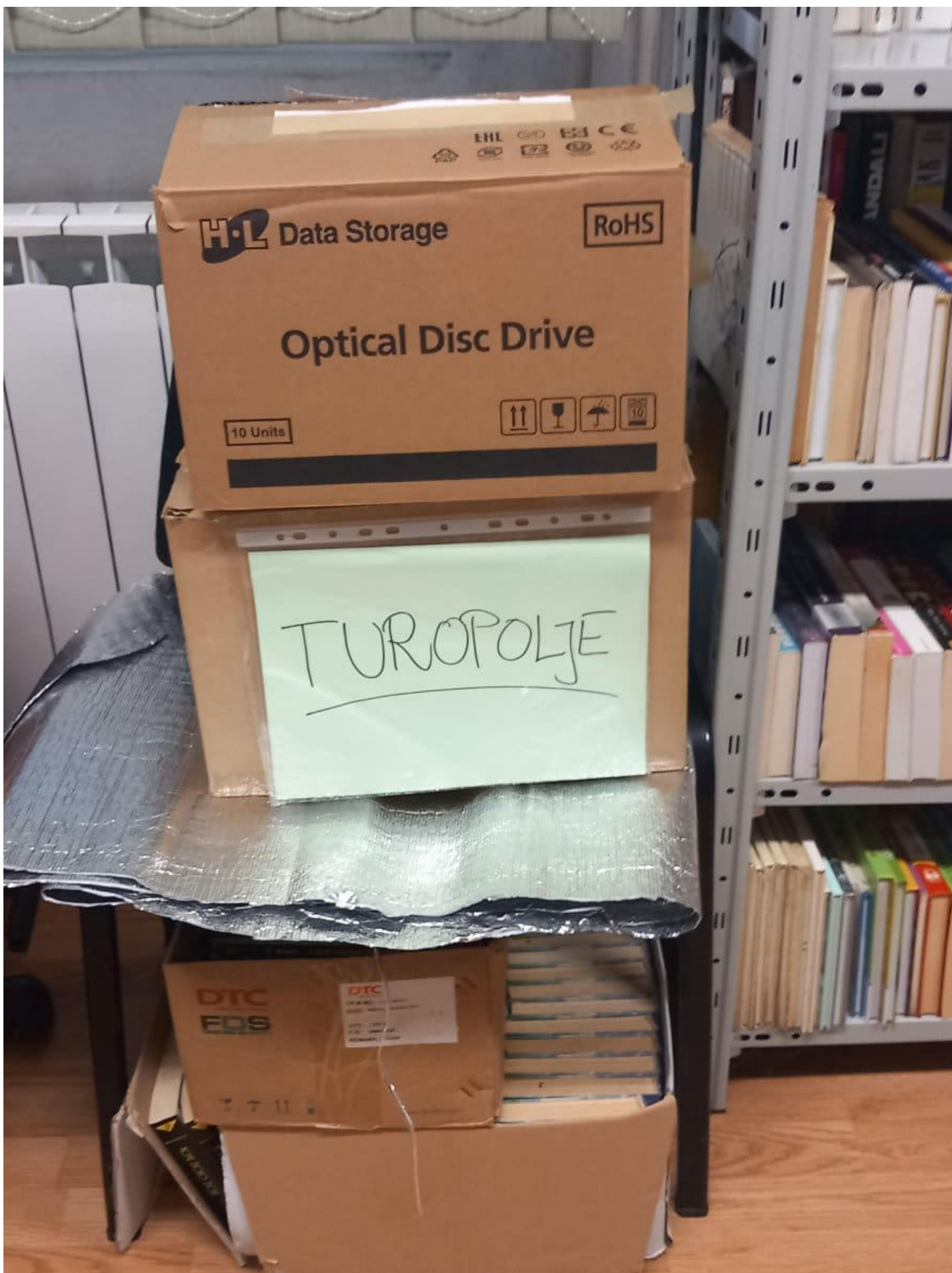

Za vrijeme boravka maloljetnika u Zavodu redovito kontaktiramo sa službenicima nadležnog suda i socijalnim radnicima, i kroz pisana izvješća svaka tri mjeseca ih izvještavamo o tome kako maloljetnik napreduje na izvršavanju odgojne mjere. Osim navedenog, nadležni sud saziva kontrolna ročišta i sjednice vijeća na kojima se razmatra tijek odgojne mjere te da li se mjera privodi kraju ili ju je potrebno zamijeniti. Na takvim sjednicama uz maloljetnika i predstavnika Odgojnog zavoda sudjeluje sudac izricanja ili stručni savjetnik na sudu, predstavnik ODO-a kao i socijalni radnik, te se već tamo dogovara o tome što će biti s maloljetnikom po izlasku iz Zavoda.“

No, osim HZRS-a, kao prvih koji pomažu maloljetniku kad izađe iz Zavoda i uopće shvati da je slobodan, tu su i civilna društva koja brinu o njihovom postpenalnom životu.

„Napomenula bih da kroz suradnju s Udrugama civilnog društva koje kroz razne projekte provode programe ili aktivnosti slobodnog vremena u Zavodu nastojimo ostvariti kontakte gdje predstavnici udruga nastavljaju pratiti maloljetnika nakon izlaska iz Zavoda, i eventualno pružiti pomoć pri traženju smještaja ili zaposlenja za one koji nemaju prihvata u obitelji. Također im ostavljaju svoje kontakte i otvorena vrata da se u bilo kojoj situaciji mogu javiti kada im je potrebna podrška.

U vrijeme samog finala boravka u Zavodu, s maloljetnicima se rade životopisi, priprema ih se za intervju za posao pa u nekim situacijama i ostvaruju kontakti s pojedinim poslodavcima koji su senzibilizirani za našu populaciju i pružaju mogućnost zaposlenja (vrlo rijetko, ali je bilo takvih primjera).“, kaže profesorica.

Kad se maloljetni prijestupnik nađe van rešetki, ne odigrava se sve kao u američkim filmovima – da mu daju autobusnu kartu i nešto novaca.

„Ne ostavljamo naše štíćenike na vjetrometini s kartom u džepu, već u dogovoru sa stručnim radnicima Hrvatskog zavoda za socijalni rad dogovaramo i planiramo obustavu ili zamjenu odgojne mjere tako da se u slučaju izostanka obiteljske podrške nađe primjeren smještaj (osiguran podstanarski stan, ako se radi o punoljetnoj osobi koja planira samostalan život) ili što je češće slučaj, u ustanovu, a ponekad u udomiteljsku obitelj.“, objašnjava Martinčević.

Ni s jednim štíćenikom, kaže, nije ostala u nekom kontaktu. „Ne, jer to ne bi bilo profesionalno, to nije nešto što je uobičajeno, ali svakako kroz udruge civilnog društva s kojima sam u kontaktu neke štíćenike pratim i jako mi je drago kad za neke čujem da su uspjeli, da su si stvorili prihvatljiv način života, da su se uključili u društvo i da su uspješni. Svakako mi je drago čuti za takve primjere i situacije. Nema ih puno, ali su vrlo dragocjeni.“

Ima li nešto posebno u turopoljskoj vodi?

Tvrdi kako u 23 godine nije imala neugodnih situacija, ni ona, a ni kolege. Pomišljamo kako je očito nešto u turopoljskoj vodi što maloljetnike koji su počinili kazneno djelo čini ako već ne anđelima, onda barem tinejdžerima koji ne provociraju, ne tuku se, ne napadaju...

Znamo već da je Odgojni zavod najteža mjera (odmah ispod zatvora). Da bi tamo završili morali su proći sedam drugih mjera – te su tako bili upućivani najprije u domove za odgoj djece i mladeži, prošli razne odgojne mjere, sudski ukor, posebnu obvezu, pojačanu brigu i nadzor, bili pod pojačanom brigom i nadzorom uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi, upućivalo ih se u disciplinski centar ili u odgojnu ustanovu. I sad, kad je došlo do upućivanja u odgojni zavod kao najteže mjere, postaju iskreni, slažu kolaže, slušaju profesoricu i ostale djelatnike sa zanimanjem i voljom za rad.

Zanimljivo je podsjetiti da u „običnim“ starijim razredima osnovnih škola, te pogotovo srednjim, „poštovanje prema profesoru“ baš i nije neki prioritet. Podsjetimo samo na prošlogodišnji sukob, na profesora kojeg su učenici zvali „četničkim vojvodom“ i ostalim lijepim imenima sve dok izazivanje nije preraslo u fizički sukob zbog kojeg je profesor otpušten te je Božić dočekao iza rešetaka. Ili kad je mladi, dvadesetdevetogodišnji profesor Obrtničke škole osim gipsa za slomljenu ruku dobio i policijsku prijavu zbog narušavanja reda i mira zbog tučnjave s dvojicom učenika koji su ga napali simultano – i sprijeda i straga, jer je njihovo problematično ponašanje prijavio nadležnima nekoliko tjedana ranije.

Prilikom razgledanja prostora Odgojnog zavoda u Turopolju, susreli smo još dvoje zanimljivih sugovornika, koji s jednakim entuzijazmom govore o svom radu s njegovim štićenicima.

Profesorica **Nevenka Mišević**, koja predaju kemiju i biologiju, hvali nam se prekrasnim zelenim cvijetom koji se poput puzavca proteže po zidu učionice i kaže: „Cvijet ima i ime, zove se Đurek, ima dvadesetak godina sigurno. Dva maloljetnika iz Zavoda su ga nabavila, brinula se o njemu, a sad je *briga* prenesena na drugu djecu, i on preživljava sve te godine. I kad mi dođe vrijeme za mirovinu – Đurek ide sa mnom.“, smije se profesorica. Potvrđuje kako su maloljetnici radili i kolaže srca u interijeru i eksterijeru zavoda te murale.

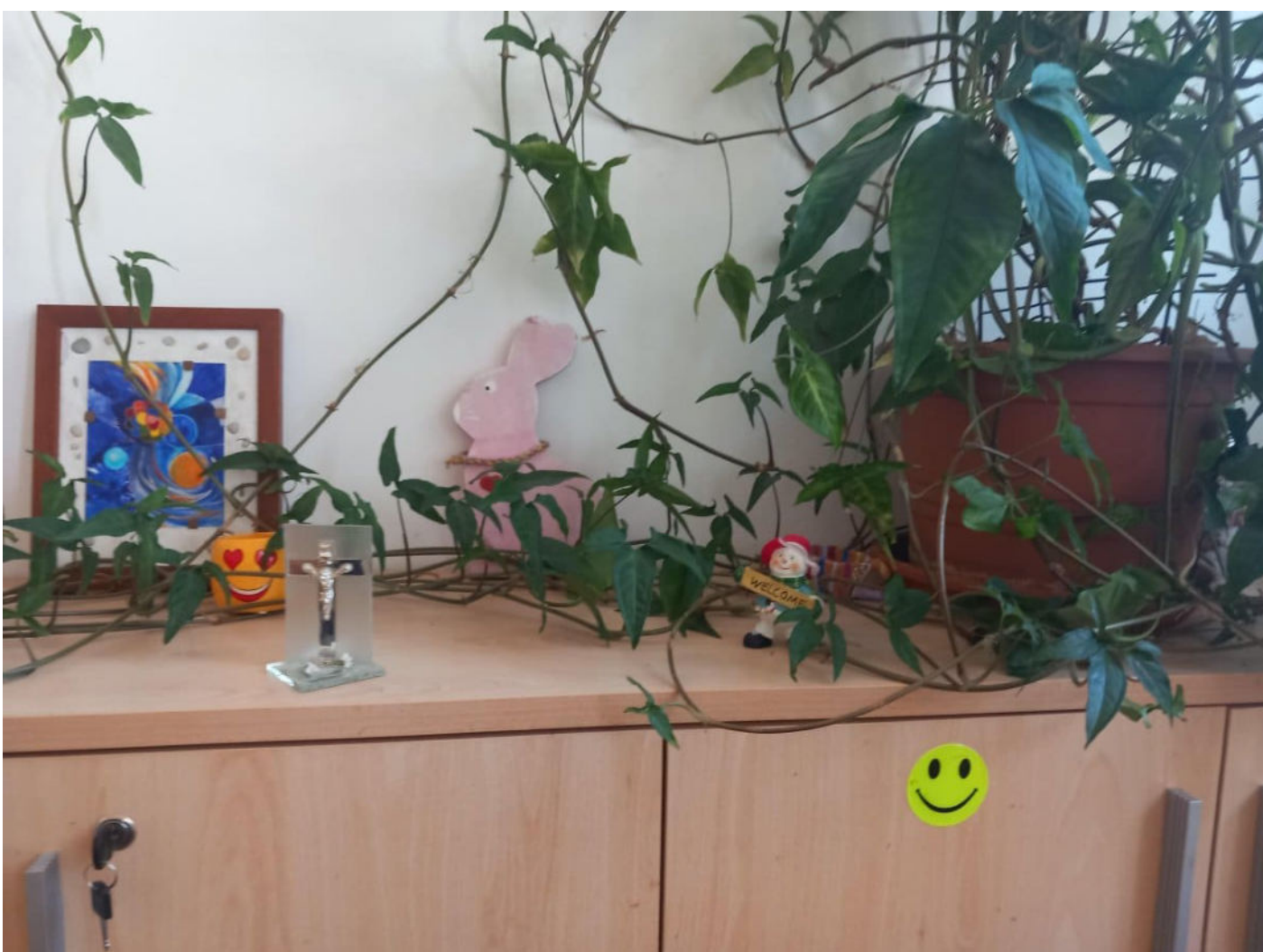
Nevenka Mišević

U Zavodu je i knjižnica čiji je voditelj **Božidar Mikulčić**, profesor povijesti i češkog jezika. Knjige nabavlja preko Knjižnica grada Zagreba, surađuje s knjižnicama u Dugavama i Zapruđu iz kojih im šalju „otpisane“ knjige, ali i one koje bi zanimale ovu populaciju. „To nam je glavni izvor“ kaže prof. Mikulčić dodajući „Imam stalnu ekipu koja je uvijek tu, i kad se nađe neka knjiga koja *uđe u modu* stvaraju se liste čekanja. Trenutno je najpopularnija knjiga *Čovjek koji je pušio Bibliju*, zato što je tema život u zatvoru, kao i *Vodim te u Tokio*, u kojoj je glavni lik jedan od dječaka koji je bio u Turopolju. Naravno, zato je postala vrlo interesantno štivo, na nju se čeka i svi je žele pročitati.“, pokazuje na romane profesor dodajući kako se apsolutno svi žanrovi čitaju, ali trileri su najtraženiji.

Božidar Mikulčić

I tu nam ovaj simpatični profesor, gladeći crnu macu lutalicu u krilu koja je isto u knjižnici svako malo, objašnjava: „Ja sam ovdje već preko 20 godina i mogu Vam reći s iskustvom rada u vanjskoj školi – da je meni ovdje puno lakše raditi, u specijalnim uvjetima. Da, vjerojatno bi se nakon dvadest i tri godine, koliko sam tu, svatko navikao, ali ja nikad nisam doživio nikakav incident, ništa ružno. Kad se čujem s kolegama iz vanjskih škola i kad čujem što se njima događa, ne znam što bi rekao. Uvjeti su idealni jer su razredi mali, zainteresirani su za školu isto kao i vani – neki više neki manje, ali ovdje je njima škola struktura koja ispunjava vrijeme. U Odgojnom su dani beskrajno dugi, i kad nema škole kad imate samo aktivnosti, vrijeme daleko sporije prolazi nego kad imate strukturiranu nastavu. Mislim da će Vam to sve moje kolegice potvrditi. A onaj koji nije za ovaj posao ionako brzo ode. Ne mogu ništa ružno reći o dečkima, stvarno s njima nisam ništa ružno doživio.“ zaključuje ovaj simpatični profesor u šilterici i cargo hlačama koji više djeluje kao vlasnik striparnice nego kao profesor i voditelj male, ali zavidno opskrbljene knjižnice u Zavodu.

Završit ćemo riječima prof. Martinčević: „Vrlo je važno izgraditi jedan profesionalan stav, profesionalnu distancu, obraćati se s poštovanjem i biti dosljedan u svojim zahtjevima i to je onda

prepoznato i kad se tako ponašate onda nema problema. Posao je težak, ali ne može se ne raditi, i važno je baviti se maloljetnicima, važno je mladim ljudima koji su u nekom momentu života skrenuli u krivom smjeru da im se da šansa i podrži ih da krenu u jednom pozitivnom pravcu; da se ostvare i da budu zadovoljni svojim životom.“, zaključuje Tamara Martinčević.

Lana Petö Kujundžić: Djeci nije mjesto u zatvorskom sustavu

Kako popraviti sustav za popravljanje – maloljetni delinkventi između hormona i rešetaka (1)

Zašto se događa ogroman skok kaznenih djela koja su počinili maloljetnici? Pravobraniteljica za djecu: Izostaju europski standardi za maloljetnike kada je u pitanju istražni zatvor

Pravobraniteljica za djecu, Helenca Pirnat-Dragičević, u svom izvješću za 2023. godinu istaknula je da se sustav zaštite djece u pravosudnim postupcima nije bitno unaprijedio, unatoč dugogodišnjim upozorenjima na nedostatke, kao što su neprikladan istražni zatvor za maloljetnike i nedostatak adekvatnih ustanova za njihovo smještanje. U izvješću je također zabilježeno značajno povećanje broja kaznenih djela koja počinje maloljetnici, što ukazuje na potrebu za poboljšanjem preventivnih mjera i edukacije stručnjaka koji rade s tom populacijom

UZSP: Da se sluša zakon o zatvorskim zavodima, maloljetnici bi boravili sami na neodređeno vrijeme

Kakvi su uvjeti u hrvatskim zatvorima za maloljetnike? Stručnjakinja nam je otkrila kako stvari stoje

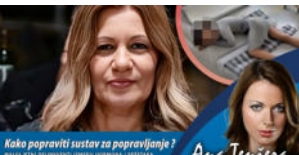
Koja je razlika pri "lovu" na maloljetnog počinitelja u odnosu na odraslu osobu? Josipović: "Postupak policije prema osumnjičenom djetetu mora biti obazriv"

Prevenција kaznenih djela među djecom i mladima ključan je aspekt rada policije, s posebnim fokusom na rizična ponašanja i štetne utjecaje u društvu

Vedrana Šimundža: Ministarstvo zdravstva mora osigurati i odrediti koje su psihijatrijske ustanove prikladne primiti forenzičke bolesnike

Državna tajnica Vedrana Šimundža, s bogatim iskustvom kao sutkinja i pomoćnica ministra, ističe izazove vezane uz tretman maloljetnika u zatvorskom sustavu, uključujući neadekvatne uvjete i nedostatak stručnog kadra, te naglašava potrebu za multidisciplinarnim pristupom i prilagodbom pravosudnih mjera. Ujedno, projekt "Barnahus" smatra ključnim za poboljšanje zaštite djece žrtava, pružajući cjelovitu podršku unutar jedinstvenog sustava

Smješteni u nehumanim uvjetima: Zašto struka (uglavnom) šuti o neubrojivim maloljetnicima koji su počinili kazneno djelo?

U Republici Hrvatskoj ne postoji dovoljno specijaliziranih zdravstvenih ustanova za prisilni smještaj i liječenje neubrojivih maloljetnika, pa su oni često smješteni s odraslim osobama u neprimjerenim uvjetima. Ministarstvo zdravstva trenutno radi na adaptaciji Neuropsihijatrijske bolnice „Dr. Ivan Barbot“ Popovača kako bi se osigurao odgovarajući smještaj za te maloljetnike, uz odvajanje od odraslih pacijenata

Što je ubrojivost, a što neubrojivost? Splitski psihijatar detaljno pojašnjava i otkriva zapanjujuće informacije: "Broj maloljetnika koji su prošli kroz moju praksu varira, ali svaki slučaj je jedinstven i zahtjeva individualni pristup"

Razjasnio nam je neke medicinske aspekte pojmova neubrojivost i ubrojivost

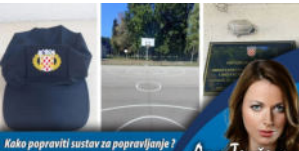
Upravitelj Odgojnog zavoda u Turopolju otkrio nam je zapanjujuće detalje iz života maloljetnika: "Najteža djela su s elementima nasilja, kao što su razbojništva i tjelesne ozljede, pa ubojstva u pokušaju..."

"Želimo im što više oplemeniti život te boravak učiniti što ugodnijim", opisuje nam upravitelj. Što je još otkrio za Dalmaciju Danas, pročitajte u nastavku

Nije uvijek "ugodno radno okruženje" s maloljetnim počiniteljima kaznenih djela. U posjedu smo nepravomoćne presude Općinskog suda s jadranske obale: "Udarit ću te, ubit ću te, znam gdje parkiraš, razbit ću ti auto..."

Voditelj sigurnosti Odgojnog zavoda u Turopolju nam otkriva: "Od svih radnih mjesta u kaznenim tijelima, ovdje se najbolje osjećam". Evo što smo još doznali

Psihologinja Odgojnog zavoda u Turopolju: "Kad se osjećaju zanemarenima ili nevidljivima, neka djeca mogu početi isprobavati granice"

"Kako popraviti sustav za popravljanje – maloljetni delinkventi između hormona i rešetaka"

*Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz
Programa poticanja novinarske izvrsnosti*

Moja reakcija na članak je...

NAPIŠI, DOJAVI, SLIKAJ,
UKAŽI... BUDI DIO NAS.

GRADA

 **OD 17. DO 31.
LISTOPADA**

KONČAR gorenje **Hisense**
beko CANDY Haier

NAJČITANIJE VIJESTI